

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 8CoP/44/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5721200987
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 02. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Zuzana Hartelová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2023:5721200987.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Zuzany Hartelovej a členiek senátu Mgr. Kataríny Beniačovej a JUDr. Táne Rapčanovej, v konaní o úpravu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu: P. E., nar. XX. XX. XXXX, bytom u otca, zastúpené Ústredím práce, sociálnych vecí a rodiny, Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Martin, so sídlom Novomeského 4, 036 01 Martin ako kolíznym opatrovníkom, dieťa rodičov - matky: Ing. R. E., rod. U., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom L. E. XXX/X, XXX XX V., zastúpenej právnym zástupcom JUDr. Ladislavom Mejstříkom, advokátom so sídlom E. B. Lukáča 2, 036 01 Martin, IČO: 50 412 272, a otca: Ing. P. E., nar. XX. XX. XXXX, bytom L. E. XXX/X, XXX XX V., zastúpeného právnym zástupcom AK JUDr. Silvia Tatarková, s. r. o., so sídlom Škultétyho 472/10, 036 01 Martin, IČO: 36 868 108, ako spojenom konaní s konaním o rozvod manželstva rodičov maloletého dieťaťa, o odvolaní matky maloletého dieťaťa proti rozsudku Okresného súdu Martin č. k. 9P/49/2021-130 zo dňa 05. mája 2022, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu vo výrokoch II. až VIII. a X. potvrdzuje.

Vo zvyšnej časti zostáva rozsudok okresného súdu nedotknutý.

Žiaden z účastníkov konania nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Martin (ďalej „okresný súd“ alebo „súd prvej inštancie“) rozsudkom č. k. 9P/49/2021-130 zo dňa 05. mája 2022 manželstvo rodičov maloletého dieťaťa rozviedol (výrok I.). Maloletého P. zveril do osobnej starostlivosti otca (výrok II.) s tým, že obaja rodičia budú oprávnení maloleté dieťa zastupovať a spravovať jeho majetok (výrok III.). Matke uložil povinnosť platiť výživné na maloletého vo výške 120,- eur mesačne, splatné vždy do 15-teho dňa v mesiaci vopred k rukám otca s účinnosťou od právoplatnosti rozvodu manželstva (výrok IV.). Styk matky s maloletým upravil tak, že matka je oprávnená stretávať sa s maloletým každý páry týždeň v kalendárnom roku v stredu od 16:00 hod. do 18:00 hod., v sobotu od 09:00 hod. do 19:00 hod. a v nedeľu od 09:00 hod. do 17:00 hod. a každý nepárny týždeň v kalendárnom roku v pondelok a v stredu od 16:00 hod. do 18:00 hod. a v piatok od 16:00 hod. do 19:30 hod. (výrok V.) s tým, že matka si maloletého prevezme od otca v mieste jeho bydliska, kde ho aj otcovi po ukončení styku vráti (výrok VI.). Otcovi uložil povinnosť maloleté dieťa na styk s matkou riadne a včas pripraviť a odovzdať matke (výrok VII.). Uznesenie Okresného súdu Martin č. k. 9P/70/2021-29, právoplatné dňa 09. 06. 2021, zrušil (výrok VIII.), rovnako zrušil uznesenie Okresného súdu Martin č. k. 9P/49/2021 zo dňa 06. 09. 2021 o nariadení výchovného opatrenia (výrok IX.). Žiadnemu z účastníkom konania nárok na náhradu trov konania nepriznal (výrok X.).

2. V odôvodnení konštatoval, že dňa 25. 03. 2021 otec maloletého dieťaťa podal návrh na rozvod manželstva a úpravu práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas po rozvode, v rámci ktorej úpravy žiadal zveriť maloleté dieťa do jeho osobnej starostlivosti otca, uložiť matke povinnosťou prispievať

na výživu maloletého výživným vo výške 200,- eur mesačne. Styk matky s maloletým dieťaťom žiadal neupravovať.

3. Matka s rozvodom manželstva súhlasila, maloleté dieťa navrhla zveriť do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov.

4. Kolízny opatrovník, s prihladením na vyjadrenia maloletého dieťaťa, odporučil zveriť maloletého do osobnej starostlivosti otca a upraviť stretávanie matky s dieťaťom.

5. Aplikujúc ust. § 23 ods. 1, 2, s prihladením na § 1 ods. 2, § 22 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o rodine“) súd manželstvo rodičov maloletého dieťaťa rozviedol a vychádzajúc z ust. § 100 ods. 1, § 38 ods. 1, 2 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „C. m. p.“), § 24 ods. 1, § 25 ods. 2, § 28 ods. 1, § 62 ods. 1, 2, 4, 5, § 75 ods. 1, § 76 ods. 1 zákona o rodine upravil rodičovské práva a povinnosti k maloletému dieťaťu na čas po rozvode.

6. Maloleté dieťa súd zveril do osobnej starostlivosti otca, prihladnuc na názor maloletého dieťaťa, vzhľadom na jeho vek a rozumovú vyspelosť. Maloleté dieťa počas celého konania prejavovalo záujem o zverenie do osobnej starostlivosti otca, ktorý je podľa názoru súdu v súčasnom období preferenčným rodičom maloletého dieťaťa. Maloleté dieťa naďalej býva s otcom v rodinnom dome v obci V., kde má priateľov, navštevuje tam školské zariadenie, čo prispelo k vôli dieťaťa zotrvať práve v otcovej starostlivosti, nakoľko matka zmenila bydlisko, presťahovala sa do vzdialenejšieho mesta, kde maloleté dieťa nikoho nepozná. Striedavú formu osobnej starostlivosti o maloleté dieťa nepovažoval za vhodnú a v záujme maloletého dieťaťa, vzhľadom na komunikačnú bariéru a prítomné konflikty medzi rodičmi, ktoré vplývajú aj na zdravý vývoj dieťaťa.

7. Súd následne upravil styk matky s maloletým dieťaťom, nakoľko je právom dieťaťa, aby malo zachovaný vzťah k obojmu rodičom. Maloleté dieťa malo na začiatku konania odmietavý postoj k matke, odmietalo akúkoľvek formu stretávania sa s ňou, v priebehu konania tento svoj postoj zmenilo. Maloleté dieťa je v súčasnosti v pravidelnom osobnom kontakte s matkou. Súd preto upravil styk matky s maloletým dieťaťom, kedy má matka možnosť podieľať sa na výchove maloletého dieťaťa a prehlbovať citový vzťah medzi ňou a maloletým dieťaťom.

8. Výživné zo strany matky súd určil vo výške 120,- eur mesačne, s ktorou výškou súhlasili obaja rodičia maloletého. Súd mal zato, že je v možnostiach a schopnostiach matky platiť takto určené výživné na maloleté dieťa a takto určená výška výživného zodpovedá záujmom maloletého dieťaťa.

9. Súd zároveň zrušil neodkladné opatrenie nariadené uznesením č. k. 9P/70/2021-29, právoplatné dňa 09. 06. 2021 a výchovné opatrenie nariadené uznesením sp. zn. 9P/49/2021 zo dňa 06. 09. 2021.

10. Aplikujúc ust. § 52 C. m. p. súd náhradu trov konania nepriznal žiadnemu z účastníkov konania.

11. Proti tomuto rozsudku, čo do výrokov II., IV. až VII., podala matka maloletého dieťaťa odvolanie, ktorým sa domáhala jeho zrušenia a vrátenia veci súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, alebo jeho zmeny spočívajúcej vo zverení syna do jej osobnej starostlivosti s úpravou styku otca každý nepárny víkend v roku od piatku do nedele, s osobitnou úpravou styku počas Vianoc a letných prázdnin a s uložením povinnosti otcovi platiť výživné na maloletého syna vo výške 120,- eur mesačne.

12. Matka namietala nedostatočné zistenie skutkového stavu súdom prvej inštancie, resp. uverenie skutkovému stavu tak ako ho popísal otec a maloletý syn pod psychickým tlakom otca.

13. Podľa matky nie je v najlepšom záujme syna, aby bol zverený do osobnej starostlivosti otca. Na synovi jej záleží a chce sa s ním stretávať. Záleží jej len na tom, aby jej otec prestal odopierať kontakt so synom a mohla sa podieľať na jeho výchove, resp. aby sa „garde“ otočilo a syn bol zverený do jej starostlivosti s tým, že mu nebude odopierať v rozsahu ako stanoví súd, prípadne podľa dohody, styk s otcom.

14. Vplyv otca na maloletého podľa matky nie je dobrý, otec ho manipuluje, vštepuje mu svoje dojmy a názory, oboznamuje ho so skutočnosťami, ktoré by mu mal spomenúť len okrajovo, resp. vôbec, ako napr. dôvody rozvodu, jej odchodu z domácnosti či súdnych a majetkových záležitostí. Všetky tieto veci otec účelovo podsúva a prezentuje synovi tak, aby ju ako matku vykreslil v zlom svetle. Otec v synovi upevňuje negatívny postoj voči nej, čo je zachytené aj v správe kolízneho opatrovníka zo dňa 17. 02. 2022.

15. Súd nevenoval dostatočnú pozornosť psychickému stavu otca maloletého. Otec trpí depresívnou poruchou, v dôsledku ktorej má suicidálne tendencie. Je to emočne nestabilný človek, ktorému stačí malý podnet na to, aby prestal ovládať svoje konanie a emócie. Závažnou a nepriaznivou skutočnosťou na strane otca je navštevovanie apoštolskej cirkvi. Jedná a o náboženskú skupinu, ktorá však prejavuje sektárske znaky. Ide najmä o psychickú manipuláciu, ktorá ovplyvňuje identitu a integritu človeka.

16. Podľa matky správny otec, ktorý hľadá na záujmy a potreby syna, by nerobil všetko preto, aby bezdôvodne odlúčil syna od matky. Uviedla, že vzhľadom na nepriaznivé vzťahy medzi ňou a otcom

opustila spoločný rodinný dom na V. a odsťahovala sa do ich bytu na sídlisku Z., čo však nemôže byť na jej ujmu pri rozhodovaní o zverení syna do starostlivosti.

17. Otec sa snaží vylúčiť ju zo života syna. V čase, keď sa vrátila do spoločného domu kvôli synovi, otec ho úmyselne brával preč pod zámienkou iných aktivít, nechával ho prespávať u susedov viac dní po sebe, resp. sa zatváral so synom v izbe len aby nemohla byť s ním.

18. Matka ďalej uviedla, že na čas do rozvodu bola nútená podať návrh na vydanie neodkladného opatrenia ohľadom realizácie styku so synom. Aj napriek tomu, že jej súd styk formou vydaného rozhodnutia umožnil, tento sa takmer vôbec nerealizuje. Otec uvedené nerešpektuje, úmyselne marí výkon súdneho rozhodnutia, v dôsledku čoho už takmer rok poriadne syna nevidela. Rola matky v živote syna absentuje, čo by mohlo mať negatívny vplyv na jeho ďalší vývin. Poukázala na to, že v čase, keď prebiehali stretnutia na úrade práce, sociálnych vecí a rodiny bez otcovej prítomnosti syn na ňu nereagoval hystericky ani vzdorovito, správval sa prirodzene, nestránil sa jej. Ak by bol syn zverený do jej osobnej starostlivosti, poprípade striedavej starostlivosti a mala by príležitosť tráviť s ním čas, sám by isté veci pochopil a zmenil by svoje správanie. Poukázala tiež na to, že celý čas s príslušnými úradmi spolupracovala, zatiaľ čo otec bol pasívny, opatrný vo vyjadreniach a v minulosti napr. neprijal psychologické poradenstvo navrhnuté referátom psychologicko-poradenských služieb.

19. Otec maloletého dieťaťa vo vyjadrení k odvolaniu matky navrhol rozhodnutie okresného súdu v odvolaní napadnutej časti potvrdiť.

20. Odmietal tvrdenie, že maloletý syn bol alebo je pod psychickým tlakom a skreslene popísal skutkový stav. Od počiatku sa správval tak, aby bol nestranný, čo sa týka vyjadrení oboch synov o vzťahu s matkou.

21. K tvrdeniu matky, že nie je v najlepšom záujme syna, aby bol zverený do jeho osobnej starostlivosti poukázal nato, že matka 26. 04. 2021 podala návrh na nariadenie neodkladného opatrenia na úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému, v ktorom navrhla aby bol zverený do jeho osobnej starostlivosti, lebo má k nemu citový vzťah a nechce tento ich vzťah nijako narušiť.

22. Nesúhlasil ani s tvrdením matky o odopieraní jej kontaktu so synom. Matka si vynucuje od začiatku kontakt s dieťaťom bez ohľadu na rešpektovanie jeho programu a akékoľvek neuspokojenie jej žiadosti prevracia na neho.

23. Pokiaľ ide o tvrdenia matky ohľadne jeho zdravotného stavu, tieto sú účelové, nakoľko v priebehu konania námietky či pripomienky k jeho zdravotnému stavu nepodala. Pokiaľ ide o tvrdenia matky ohľadne jeho viery, je jeho právom navštevovať hociktorú cirkev, ktorá je registrovaná. Tvrdenia matky sú založené len na jej domnienkach a konšpiračných úvahách.

24. K tvrdeniu matky o jeho pasivite uviedol, že sa snažil byť maximálne nestranný, aby nezasahoval do akéhokoľvek rozhodovania.

25. Otec následne k vyjadreniu pripojil e-mailovú komunikáciu s matkou ohľadne prihlášky syna na súkromnú školu a kolíznym opatrovníkom.

26. Matka maloletého dieťaťa v replike (vyjadrenie k vyjadreniu otca) v súvislosti s predloženou e-mailovou komunikáciou otca poukázala na podľa nej manipulátorskú povahu otca. Otec maloletého ju neustále očierňuje, hanobí, ohovára ju, a to aj pred štátnymi inštitúciami. Ak by bol otec nestranný, nebránil by jej v styku so synom, nekontroloval by ho stále a neodpúťoval jeho pozornosť od nej. Otec ju dlhodobo, sústavne a cielene odsúva zo života maloletého. V čase, keď realizuje styk s maloletým, neustále ho kontaktuje s hovormi, prípadne so správami, čo považuje za stresové pre syna a zároveň za prísny a nezdravý dohľad otca nad synom. Otec maloletému podľa nej vytvára naschvál program tak, aby sa styk s ňou nerealizoval vôbec, prípadne len vo veľmi obmedzenom režime. V návrhu na vydanie neodkladného opatrenia ako aj v súdnom konaní sa vyjadrila, že chce, aby súd upravil aj styk počas prázdnin, no súd jej nevyhovet. Už druhý rok je jej odopierané stretávanie sa so synom počas prázdnin.

27. Súdom poskytnutý široký priestor pre výchovu syna otcom je nevhodný. Otec bol hospitalizovaný, mal a zrejme aj má duševné problémy, jeho konanie sa nedá predvídať a mal pokus o samovraždu, napriek tomu mu súd zveril syna. Na otcove maladaptívne prejavy upozorňovala viackrát v priebehu súdneho konania. Otec neustále pretláča pred súd jej nezáujem o dieťa, čo však nie je pravda.

28. Otec maloletého dieťaťa v duplike (vyjadrenie k replike) odmietol manipuláciu maloletého syna. Poukázal na incident, ktorý sa mal v minulosti stať zo strany matky maloletého dieťaťa voči nemu, čo hlásil aj polícii. Matke nebránil a ani nebráni v styku so synom, odmieta tvrdenia, že ho kontroluje alebo odpúťava jeho pozornosť, keď styk prebieha. To, že si syn dohodne program s kamarátmi matka otáča proti nemu. Opakovane dochádzalo k situáciám, kedy sa syn s kamarátom dohodli, že pôjdu na futbal v mieste bydliska a keď to matke ráno oznámil, obvinila ho z toho, že mu robí program.

29. Otec nepoprel, že bol hospitalizovaný, poprel však, že sa mal pokúsiť o samovraždu. Po návrate z nemocnice mu matka maloletého, v tom čase ešte jeho manželka, povedala, že sa nemôže starať o deti, pretože si nebude môcť budovať svoj nový vzťah. Na základe tohto jej vyjadrenia podal žiadosť o rozvod.

30. Kolízny opatrovník sa k odvolaniu matky ani k následným vyjadreniam produkovaným rodičmi maloletého dieťaťa v priebehu odvolacieho konania nevyjadril.

31. V priebehu odvolacieho konania otec maloletého podaním doručeným okresnému súdu dňa 31. 01. 2023, následne postúpeným odvolaciemu súdu, navrhol vyžiadať spis Okresného úradu Martin sp. zn. OU-MT-OVVS-2022/012657 vedeného proti nemu pre priestupok proti občianskemu spolunažívaniu v súvislosti s tvrdením, že sa ho matka snaží vykresliť v negatívnom svetle. Odvolací súd uvedené podanie nedoručoval ostatným účastníkom konania, nakoľko to nepovažoval za potrebné pre zachovanie práva na spravodlivý proces, rovnako tak pre rozhodnutie vo veci nepovažoval za potrebné obstaráť si predmetný spis Okresného úradu Martin.

32. V priebehu odvolacieho konania, dňa 24. 02. 2023, matka zároveň podala návrh na zmenu neodkladného opatrenia, resp. vydanie nového neodkladného opatrenia, ktorým by súd maloleté dieťa na čas do právoplatného rozhodnutia vo veci samej zveril do jej osobnej starostlivosti s tým, že otec bude oprávnený stretávať sa s maloletým každý párný týždeň v utorok a štvrtok v čase od 16:00 hod. do 18:00 hod., každý nepárný týždeň v pondelok, stredu a piatok od 16:00 hod. do 18:00 hod. a každý párný víkend v sobotu od 09:00 hod. do nedele do 19:00 hod. Odvolací súd návrh matky uznesením sp. zn. 8CoPno/1/2023 zo dňa 28. 02. 2023 zamietol.

33. Krajský súd ako súd odvolací (§ 34 Civilného sporového poriadku, ďalej len „C. s. p.“) následne, po zistení, že odvolanie bolo podané včas, účastníkom konania (§ 362 C. s. p., § 7 C. m. p.), proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom (§ 355 ods. 1 C. s. p.), bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 a contrario C. s. p.) preskúmal rozsudok okresného súdu v rozsahu podľa § 65, § 66 C. m. p. a napadnutý rozsudok vo výrokoch II. až VIII. a X. (odvolací súd pre lepšiu orientáciu pre označenie jednotlivých výrokov napadnutého rozhodnutia použil rímske číslice tak ako je to zrejme z ods. 1 odôvodnenia tohto rozhodnutia) podľa § 387 ods. 1 C. s. p. ako vecne správny potvrdil. Odvolanie matky maloletého nepovažoval odvolací súd za dôvodné, keď matka v odvolaní neuviedla, a ani odvolací súd nezistil, také skutočnosti, ktoré by mali vplyv na vecnú správnosť napadnutého rozhodnutia.

34. Odvolací súd po preskúmaní napadnutého rozhodnutia, odvolania matky, následných vyjadrení účastníkov konania a obsahu spisu považuje rozhodnutie súdu prvej inštancie o zverení maloletého do osobnej starostlivosti otca za správne. Súd prvej inštancie maloletého zveril do osobnej starostlivosti otca potom čo zistil, že obaja rodičia maloletého dieťaťa sú spôsobilí maloleté dieťa vychovávať a zabezpečovať starostlivosť oň a obaja rodičia majú vytvorené vhodné podmienky. Uvedený záver, t. j. spôsobilosť otca zabezpečovať starostlivosť o maloleté dieťa nie sú spôsobilé zmeniť ani námietky matky vo vzťahu k zdravotnému stavu otca maloletého a jeho vierovyznaniu.

35. Matka v odvolaní uvádzala, že otec maloletého trpí depresívnou poruchou, v dôsledku ktorej má suicidálne tendencie, je emočne nestabilný a stačí malý podnet na to, aby prestal ovládať svoje konanie a emócie. Odvolací súd v tejto súvislosti konštatuje, že otec maloletého pred súdom prvej inštancie uviedol, že v minulosti utrpel psychický kolaps, súd prvej inštancie tiež vykonal dokazovanie správou MUDr. F. X., Univerzitná nemocnica Martin, z ktorej vyplýva, že otec bol hospitalizovaný na psychiatrickej klinike. Zo správy však tiež vyplýva, že išlo o jedinú hospitalizáciu otca, pre depresívne-úzkostnú symptomatiku v reakcii na manželské problémy (nevera manželky). Okrem uvedeného matka v priebehu konania netvrdila a v priebehu konania ani nebolo preukázané, že by otec trpel emočnou nestabilitou (u otca bola diagnostikovaná adaptačná porucha, ktoré poruchy vznikajú v čase adaptácie na závažné zmeny v živote alebo na stresovú situáciu, v danom prípade za takúto situáciu možno považovať rozpad manželstva) a neovládal svoje konanie a emócie. Navyše odvolací súd v tejto súvislosti uvádza, že matka napriek uvedenému dňa 26. 04. 2021 podala návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým navrhla maloletého zveriť do osobnej starostlivosti otca, čo je v protiklade s tvrdeniami matky spochybňujúcimi spôsobilosť otca zabezpečovať riadnu výchovu maloletého syna z dôvodu jeho zdravotného stavu. Odvolacie námietky matky v tomto smere preto odvolací súd vyhodnotil ako účelové. Ako nedôvodné odvolací súd vyhodnotil aj námietky matky spochybňujúce spôsobilosť otca zabezpečiť

náležitú výchovu maloletého syna z dôvodu navštevovania Apoštolskej cirkvi na Slovensku otcom maloletého. Sloboda náboženského vyznania parí k základným ľudským právam a slobodám a samotná realizácia tohto práva nemôže byť dôvodom, pre ktorý by bol otec diskvalifikovaný z vykonávania osobnej starostlivosti o dieťa. Apoštolská cirkev na Slovensku je riadne štátom registrovanou cirkvou a v konaní nebolo preukázané, že by v dôsledku návštevy danej cirkvi dochádzalo zo strany otca k ohrozeniu či nevhodnému vplyvu na maloletého.

36. Súd pri zverení maloletého do osobnej starostlivosti otca v súlade s § 38 ods. 1 C. m. p. prihliadol na názor maloletého, ktorý opakovane (pri pohovore s kolíznym opatrovníkom dňa 23. 06. 2021, pri výsluchu na pojednávaní dňa 06. 09. 2021) uviedol, že chce byť zverený do starostlivosti otca. Uvedenú vôľu pritom maloletý prejavil aj po realizácii výchovného opatrenia, ktorým bola maloletému a jeho rodičom uložená povinnosť podrobiť sa odbornému poradenstvu na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny Martin do 31. 12. 2021, a to pri pohovore s kolíznym opatrovníkom dňa 03. 05. 2022, kedy už došlo k zlepšeniu vzťahu medzi matkou a maloletým synom. Pokiaľ ide o rozhodnutie súdu prvej inštancie o zverení maloletého do osobnej starostlivosti otca, odvolací súd v ďalšom odkazuje na závery súdu prvej inštancie v bode 37. odôvodnenia napadnutého rozhodnutia, s ktorými sa v celom rozsahu stotožňuje.

37. Matka v odvolaní uviedla, že jej záleží len na tom, aby jej otec prestal odopierať kontakt so synom a mohla sa podieľať na jeho výchove. Podieľanie sa matky na výchove syna je však zabezpečené úpravou styku matky s maloletým synom. Je potrebné si uvedomiť, že v prípade ak rodičia spolu nežijú a dieťa nie je zverené do striedavej či spoločnej starostlivosti oboch rodičov, nemôže byť zabezpečený úplne rovnaký rozsah účasti každého z rodičov na starostlivosti, resp. výchove maloletého dieťaťa. V prípade zverenia maloletého do osobnej starostlivosti jedného z rodičov je práve úprava styku dieťaťa s rodičom, do ktorého starostlivosti nebolo zverené, jedným z prostriedkov na zabezpečenie čiastočnej spoluúčasti tohto rodiča na výchove maloletého dieťaťa, na udržiavanie rodičovského vzťahu a upevňovanie citových vzťahov. Matka tak rozhodnutím súdu o zverení do osobnej starostlivosti otca, pri súčasnej úprave jej styku s maloletým synom, nie je vylúčená zo života maloletého, táto počas styku s maloletým má možnosť prehĺbovať svoj vzťah s maloletým a na tohto výchovne vplyvať. Pokiaľ matka v odvolaní uvádzala, že otec jej styk so synom neumožňuje, v prípade marenia styku upraveného súdnym rozhodnutím má oprávnený rodič možnosť domáhať sa súdneho výkonu rozhodnutia. V rámci konania o nariadenie výkonu rozhodnutia súd zisťuje, či sa povinný podrobuje rozhodnutiu a či existujú ospravedliteľné dôvody, pre ktoré sa povinný nemôže rozhodnutiu podrobovať. V tomto smere zohľadňuje najmä správanie sa povinného pri plnení povinností a správanie sa oprávneného pri realizácii práv vyplývajúcich z rozhodnutia, ako aj správanie sa a názor maloletého dieťaťa. Odvolací súd však v nadväznosti na námietku matky, že už takmer rok syna riadne nevidela, uvádza, že z vyjadrenia kolízneho opatrovníka zo dňa 03. 05. 2022 vyplýva, že problémy v stretávaní sa matky s maloletým sa po prípadovej konferencii eliminovali a stretávanie sa matky s dieťaťom sa realizuje v zmysle súdnej úpravy (uznesenie Okresného súdu Martin č. k. 9P/70/2021-29 zo dňa 19. 05. 2021). Rovnako z návrhu matky na zmenu/nariadenie neodkladného opatrenia podaného v priebehu odvolacieho konania vyplýva, že k stretávaniu sa matky so synom dochádza, v rámci ktorého stretávania má matka možnosť svoj vzťah so synom rozvíjať. Pokiaľ bude zo strany otca marený súdom určený styk matky s maloletým, ako už odvolací súd konštatoval, matka má možnosť domáhať sa súdneho výkonu rozhodnutia.

38. Vychádzajúc z vyššie uvedených skutočností a záverov odvolací súd rozsudok okresného súdu vo výroku, ktorým súd maloletého zveril do osobnej starostlivosti otca (výrok II.) ako vecne správny potvrdil. Ako vecne správne potvrdil aj na tento výrok nadväzujúce výroky o zastúpení maloletého a spravovaní jeho majetku, o výživnom a úprave stretávania sa matky s maloletým a o zrušení uznesenia Okresného súdu Martin č. k. 9P/70/2021-29, právoplatné dňa 09. 06. 2021, vo vzťahu ku ktorým matka v odvolaní neprodukovala osobitné odvolacie námietky.

39. Pokiaľ ide o výšku výživného, táto bola určená na základe súhlasného vyjadrenia oboch rodičov, pričom takto určenú výšku výživného považuje odvolací súd za primeranú možnostiam a schopnostiam rodičov a odôvodneným potrebám maloletého syna, so zohľadnením osobnej starostlivosti otca a rozsahu stretávania sa matky s maloletým. Za dostatočnú považuje odvolací súd aj úpravu styku matky s maloletým synom, keď matka má možnosť kontaktu so synom každý druhý deň počas nepárneho týždňa, s výnimkou víkendov s tým, že počas víkendov má možnosť matka tráviť čas so synom v párnom týždni a v párnom týždni má zároveň matka upravený styk so synom aj počas stredy. Uvedená úprava pritom platí počas celého roka.

40. Odvolací súd v závere uvádza, že rozhodnutie súdu ohľadne rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu by nemali rodičia vnímať ako „vŕfázstvo“ či „prehru“ toho ktorého rodiča. V prípade konania týkajúceho sa maloletého dieťaťa je rozhodujúcim výlučne záujem maloletého dieťaťa, o ktorý by malo ísť predovšetkým rodičom maloletého. Je potrebné si uvedomiť, že bez ohľadu na to ako súd rozhodne, pokiaľ medzi rodičmi pretrváva konflikt, bude tomuto konfliktu, a tým aj konfliktu lojality, vystavené i maloleté dieťa, ktoré tento konflikt medzi rodičmi bez akýchkoľvek pochybností vníma, či už vedome alebo podvedome. Obaja rodičia preto majú na výber či zotrávajú výlučne na svojich postojoch a budú maloletého naďalej vystavovať tomuto konfliktu a s ním spojenej traumatizácii, alebo nájdu spoločnú reč s cieľom spolupôsobiť na zabezpečenie jeho všestranného rozvoja. Nezostáva než dúfať, že dospelí uprednostnia druhú možnosť (spoločnú reč s cieľom spolupôsobiť na zabezpečenie všestranného rozvoja svojho maloletého dieťaťa).

41. Vo výroku I., ktorým súd manželstvo rodičov maloletého dieťaťa rozviedol a výroku IX., ktorým súd zrušil uznesenie o nariadení výchovného opatrenia, ktoré neboli napadnuté odvolaním žiadnej zo strán konania a ktoré výroky nie sú závislými výrokmi od odvolaním napadnutých výrokov, ponechal odvolací súd napadnutý rozsudok okresného súdu nedotknutý.

42. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 52, § 58 C. m. p. v spojení s § 396 ods. 1 C. s. p. tak, že žiaden z účastníkov konania nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania, keď nezistil dôvody pre priznanie náhrady trov konania niektorému z účastníkov konania.

43. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 (za) : 0 (proti).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 C. s. p.)

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. (§ 420 C. s. p.)

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n). (§ 421 ods. 1, 2 C. s. p.)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 1 a 2 C. s. p.)

Dovolanie nie je prípustné proti rozsudku, ktorým sa vyslovilo, že sa manželstvo rozvádza, že je neplatné alebo že nie je a proti uzneseniu v konaní o návrat maloletého do cudziny vo veciach neoprávneného premiestnenia alebo zadržania. (§ 76 C. m. p.)

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 C. s. p.)

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. (§ 427 ods. 1 C. s. p.)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 C. s. p.)

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 C. s. p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 430 C. s. p.)